

Zgodnie z art. 39 ust. 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej może być przyznany zasiłek celowy. Zasiłek celowy może być przyznany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, wyrobów medycznych i leczenia, ogrzewania, w tym opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu.

Podejmowane w ramach uznania administracyjnego rozstrzygnięcie w przedmiocie przyznania zasiłku celowego obejmuje prawo organu do oceny hierarchii zgłaszanych potrzeb, które należy ustalać w kontekście ogólnej liczby osób ubiegających się o pomoc oraz zgłoszonych przez nich żądań, a także wysokości środków finansowych przeznaczonych na świadczenia z zakresu pomocy społecznej. Organ pomocy społecznej jest upoważniony do limitowania rozmiaru przyznawanych świadczeń z uwagi na ograniczone środki finansowe, a posiadane fundusze musi rozdzielać pomiędzy stale rosnącą liczbę osób wymagających wsparcia. W ramach pomocy społecznej nie jest możliwe zaspokojenie wszystkich, nawet uzasadnionych, potrzeb osób uprawnionych do przedmiotowych świadczeń. Kontrola sądowa decyzji uznaniowych w przedmiocie pomocy społecznej także nie może sięgać do okoliczności z zakresu celowości wydatkowania świadczeń z pomocy społecznej.

Zawarte w art. 39 ust. 1 i 2 ustawy pojęcie zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej stanowi dopełnienie zawartego w art. 2 ust. 1 ustawy pojęcia przewyciężenia trudnych sytuacji życiowych. Albowiem przewyciężenie trudnych sytuacji życiowych następuje przez zaspokojenie niezbędnej potrzeby życiowej.

Zdaniem Sądu, wbrew zarzutom skargi kasacyjnej z przepisów ustawy nie wynika, aby przy przyznawaniu zasiłku celowego organ pomocowy miał obowiązek brania pod uwagę konieczność usunięcia następstwa zdarzenia będącego źródłem niezbędnej potrzeby bytowej. Natomiast organ pomocowy obowiązany jest uwzględnić, aby przyznane świadczenie pomogło osobom i rodzinom zwyciężyć trudne sytuacje życiowe, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości, jak również ma obowiązek uwzględnić, aby udzielona pomoc służyła zaspokojeniu niezbędnej potrzeby życiowej.

Wbrew zarzutom skargi kasacyjnej przepis art. 39 ust. 1 i 2 ustawy ani żaden inny przepis tej ustawy nie przewiduje, aby rozpatrując wnioski o udzielenie pomocy społecznej pierwszeństwo należało przyznać tym, które dotyczą elementarnych potrzeb egzystencjalnych. Powyższe słuźnościowe rozwiązanie postulowane w doktrynie nie znajduje uzasadnienia w ustawie. Należy mieć na względzie, że o świadczenia z pomocy społecznej występują osoby, czy rodziny, które tej pomocy rzeczywiście potrzebują, i dla każdej z tych osób, czy rodzin, przyznana pomoc jest ważna. Brak jest podstaw prawnych do różnicowania wniosków na te, które dotyczą elementarnych potrzeb egzystencjalnych, i na te które dotyczą innego rodzaju potrzeb. Organ zaś, dysponując ograniczonym budżetem, powinien tak dysponować środkami, aby móc zapewnić pomoc jak największemu gronu potrzebujących.

Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 28 marca 2025 r., sygn. I OSK 1197/24

Źródło: [CBOSA](#)